

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin peruspääoman alentamisen käsittely

Kunnanhallitus 27.03.2023 § 63
72/02.01.00/2023

Asian valmistelija(t): talous- ja hallintojohtaja Matias Penttinen

Sairaanhoitopiirin vuoden 2022 tilinpäätös on valmisteltu sairaanhoitopiirin hallituksen 28.12.2022 linjaamalla tavalla: ”Vuodelta 2022 laadittava tilinpäätös valmistellaan valtuuston lainvoimaisen päätöksen mukaisesti ja siinä huomioidaan sairaanhoitopiirin peruspääoman alentaminen 24 miljoonalla eurolla. Tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä todetaan pyydetty lausunto ja siihen saatu Kuntakilan sihteerin vastaus.”

Voimaanpanolain mukaisesti sairaanhoitopiirin vuoden 2022 tilinpäätöksen allekirjoittavat hyvinvointialuejohtaja ja aluehallitus ja sen hyväksymisestä päättää aluevaltuusto.

Hyvinvointialueen ja ministeriöiden (STM, SM, VM) välisessä lakisäätteisessä ohjausneuvottelussa ministeriöt nostivat esiin sairaanhoitopiirin peruspääoman alentamisen ja kysymyksen siitä, onko tehty peruspääoman alentaminen ristiriidassa hyvinvointialueita koskevan voimaanpanolain kanssa. Neuvottelun jälkeen sairaanhoitopiirin tilintarkastajalta pyydettiin vielä kannanottoa ennen aluehallituksen tilinpäätöskäsittelyä siihen, onko menettelytapa ristiriidassa voimassa olevien säädösten kanssa niin, että sitä tulisi korjata vai voidaanko näin valmisteltu tilinpäätös hyväksyä ja allekirjoittaa.

Sairaanhoitopiirin tilintarkastaja lausui asiasta seuraavaa:

Olen tätä asiaa käynyt läpi KPMG:n muidenkin JHT-tarkastajien kanssa ja mikäli alijäämä tullaan kattamaan peruspääomasta kuntayhtymävaltuuston päätöksen mukaisesti, tulee tästä tilintarkastuskertomukseen maininta.

Tämä vaikuttaa siis suoraan tähän tilintarkastuskertomuksen lausuntoon:

Kuntayhtymän tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan tilikauden tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta.

Tässä yhteydessä tilintarkastajan on tarkastettava, onko tilinpäätös laadittu kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti.

Viimeisimmän kuntajaoston ohjeistuksen ja myös joulukuussa saadun sihteerin vastauksen perusteella mielestämme alijäämän kattaminen peruspääomasta ei ole voimassa olevien kirjanpitosäädösten mukainen tapa toimia. Eli siltä osin tilinpäätös olisi näkemyksemme mukaan virheellinen, jos alijäämä katetaan peruspääomasta. Vuoden 2022 tilintarkastus on vielä kesken, joten en ole vielä muodostanut lopullista kantaa siitä, tulisiko asiasta tämän lisäksi tilivelvollisiin kohdistuva muistutus.

Suosittelen korjaamaan asian voimassaolevan kirjanpito-ohjeistuksen mukaiseksi, jonka mukaan jäsenkuntien tulisi kattaa 31.12.2022 mennessä kertyneet alijäämät.

Tilintarkastajan suositus on Keski-Suomen hyvinvointialueen (HVA) mukaan hyvin selkeä ja he ovat päättäneet toimia sen mukaisesti ja korjata Sairaanhoitopiirin tilinpäätöksen tältä osin.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että

1. HVA peruu kirjanpitoon tehdyn peruspääoman alentamiskirjauksen
2. HVA laskuttaa sairaanhoitopiirin jäsenkunnilta 24 m€ sairaanhoitopiirin vuoden 2022 tuloksi
3. HVA korjaa tehdyn tilinpäätöksen tämän mukaisesti

Jakoperusteena kuntien kesken käytetään samaa logiikkaa kuin on käytetty muussa alijäämän kattamisen erillislaskutuksessa eli vuoden 2022 kiinteän hoitopalvelulaskutuksen jakoa. Joutsan kunnan osuus olisi tästä 440 049,29 €.

Kuntien kannalta hyvinvointialueen logiikka on problemaattinen. Sairaanhoitopiirin valtuusto on tehnyt päätöksen alentaa peruspääomia yhteensä 24 miljoonalla eurolla. Tämä päätös on saanut lainvoiman eikä tätä kumoavaa päätöstä ole toimitettu kuntaan. Sen sijaan peruspääoman alentamisen peruuttamispäätöksen lasku on tullut kuntaan, mutta sitä ei ole maksettu lainvoimaisen päätöksen puuttuessa. On hyvin luultavaa, että hyvinvointialueen tehdessä asiasta päätöksen, useat Keski-Suomen kunnat tulevat siitä valittamaan ja lainvoimaisuus päätöksessä siirtyy edelleen.

Tämän vuoksi on perusteltua tehdä tilinpäätökseen menovaraus, jossa varaamme tämän Joutsan kunnan osuuden 440 049,29 € vuodelle 2022.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Harri Nissinen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että Joutsan kunnan vuoden 2022 tilinpäätökseen tehdään 440 049,29 € menovaraus Keski-Suomen Sairaanhoitopiirin alijäämän Joutsan kunnan osuuden kattamiseksi.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.